

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Virtute ac Sacrameto Pœnitentiæ

Bosco, Jean a

Lovanii, 1670

Concl. IV. Præceptum Divinum obligat per accidens, quando sumenda est Eucharistia, vel est medium necessarium ad superandem gravem aliquam tentatioenn, v.g. ad evitandum peccatum fornicationis, aut ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73393)

CONCLUSIO IV.

Præceptum Divinum obligat per accidens, quando fumenda est Eucharistia, vel est medium necessarium ad superandam gravem aliquam tentationem, v.g. ad evitandum peccatum fornicationis, aut simile: non tamen propterea tenentur communiter Christiani plus quam semel in anno confiteri.

63.
Quid sit obligatio per accidens.

Voco obligationem per accidens & mediatam, quæ non oritur vi talis præcepti in propria natura, & virtute considerati, id est, secluso quocumque alio præcepto tam divino, quam humano. Hoc supposito, & remisso Lectore ad ea, quæ diximus de obligatione confitendi ante sumptionem Eucharistiæ disp. 4. sect. 10. concl. 3.

Probatur 2.
pars Concl.

Probo secundam partem Conclusionis; quia qui præcipit finem, etiam præcipit media necessaria ad finem; ergo qui præcipit superationem tentationis v.g. carnis, præcipit orationem, jejunium, & alia pia opera, quæ hic & nunc sunt necessaria ad illam superandam; ergo etiam Confessionem, si hic & nunc sit necessaria.

Neque de hac obligatione, quam clarè constat esse per accidens, nemo dubitat, sed cardo difficultatis est; an ergo teneantur Christiani plus quam semel in anno confiteri, quandoquidem experientia doceat, frequentiore Confessionem esse medium moraliter necessarium ad superandas graves tentationes, & nova peccata mortalia evitanda.

64.
Ultima pars Concl. probatur 1.
Lugo.

Nihilominus Conclusionem nostram esse communem Theologorum, affirmat Lugo disp. 15. nu. 46. Probatur I. quia hucusque nullus est, qui pœnitentibus scrupulum iniecerit de huiusmodi obligatione, vel qui in publicis concionibus populo tale præceptum proposuerit, licet sæpius soleant Concionatores hortari populum ad frequentationem huius Sacramenti; non est autem credibile, per tot sæcula fuisse ignoratam, aut certè neglectam à tot sanctis & doctis viris ejusmodi obligationem.

Probatur 2.

Probatur II. ex præcepto Ecclesiastico annuæ Confessionis, per quod, quantumvis explicitè non tollatur præceptum divinum aut naturale, si quod intra annum occurrat, ut supra notavi, valdè tamen insinuat, nullam esse talem obligationem, saltem communiter; si enim homines communiter tenerentur ad

frequentiore Confessionem, frustra præciperetur annua; immo scandalosè, cum dicitur occasio fidelibus cogitandi, non esse obligationem communiter sæpius confitendi. Veluti si Episcopus præciperet, ut quisque saltem semel singulis hebdomadibus Quadragesimæ jejunaret, hæc lex non solum esset inutilis, sed etiam scandalosa; quia subditi crederent, se satisfacere præcepto Ecclesiæ, per illud unicum jejunium.

Confirmatur I. quia Ecclesia scit multos semel dumtaxat in anno confiteri, & tamen nunquam reprehendit hunc abulum.

Confirmatur II. quia Confessio annua solum præcipitur illis, qui mortaliter peccaverunt: ergo Ecclesia supponit eos, qui mortaliter peccant non habere præceptum frequentius confitendi. Quid quod Ecclesia approbet morem confitendi in Quadragesima? In universa Ecclesia, inquit Trident. sess. 14. cap. 5. in fine, cum ingenti animarum fidem fructu, observatur nos ille salutari confitendi, pro illo, & maxime acceptabili tempore Quadragesimæ: quem morem hæc sancta Synodus maxime probat, & amplectitur tanquam pium, & maxime reinendum. Et quamvis hic non excludat frequentiore Confessionem; equidem cum probè resciat, plurimos solum illo tempore confiteri, saltem admonuit suæ obligationis frequentius confitendi.

Probatur III. quia non constat, frequentiore Confessionem esse medium communiter necessarium ad evitanda peccata mortalia; nam Confessio frequens ideo potissimum utilis est, & conducit ad impedienda peccata; quia qui confitetur, dolet efficaciter de peccato peccato, & proponit seridè & firmiter de cetero non peccare; quod autem paulò ante displicuit, & quod firmiter proposuimus amplius non amplecti, non tam facile amplectimur; ergo in externa Confessio non est medium necessarium, sed sufficit interna Pœnitentiæ.

Alioquin quid facerent homines, si Christus non instituisset Sacramentum Pœnitentiæ? Et quid fecerunt homines in veteri Lege, & in Lege Naturæ, quando nondum erat institutum Sacramentum Pœnitentiæ? Nonne ipsis deerat medium communiter necessarium ad evitanda peccata mortalia? Aut continuè erant expositi periculo proximo peccandi mortaliter? Quis audeat affirmare?

Atqui per institutionem Sacramenti non est abbreviata manus Domini, sed magis extensa; non est ablatum medium necessarium ad evitanda peccata mortalia, quod erat ante institutionem Sacramenti; sed novum potius medium superadditum; ergo licet Confessio frequens sit medium indubiè maxime utile, & ideo consulendum; immo aliquando imponendum pœnitentibus in cautelam futurorum peccatorum; equidem esse omnino necessarium.

necessarium, idque communiter, nihil est, quod cogit asserere.

Quin experientia docet, teste Lugone supra n. 53. quam plures homines religiosos & pios, qui per annum integrum, immo per multos annos apud infideles versantur, evangelizantes & predicantes, transigere totum illud tempus absque lapsu gravi sine Confessione, quia nimirum frequenter renovant propositum firmum non peccandi; sicut è contra videmus alios, qui frequenter confitentur, & passim relabuntur in peccata mortalia. Quod quidem plerumque oritur ex infirmitate, & fortasse ex defectu veri propositi non peccandi; quæ (nisi fallor) est potissima ratio, cur qui semel in anno tantum confitentur, frequenter cadant in peccata gravia; quia scilicet, ne tunc quidem, quando in fine anni confitentur habent verum dolorem & propositum firmum, sed velleitatem quamdam & propositum infirmum: si enim tunc firmiter proponerent, non ita facile, & tam citò relaberentur. Hæc ille.

Ex quibus patet solutio ad argumentum contrarie sententiae, id est, ad contrariam experientiam; quod enim qui semel tantum in anno confitentur, sæpius peccent mortaliter, non oritur præcisè ex defectu Confessionis, sed plerumque, quia rarè vel nunquam per totum annum verè & efficaciter interius dolent de peccatis commissis, & proponunt de cætero non peccare; sed lætantur cum malè fecerint, & exultant in rebus pessimis; donec coacti metu excommunicationis, aut aliarum pœnarum, in fine anni confiteantur, an cum vero dolore, & proposito, Deus novit, qui scrutatur renes & corda.

Quicumque ergo talis est, qui fingit nimum laborem in Confessione, & ideo quantum potest illam differt; consulo ipsi, ut saltem sæpius in corde verè pœniteat de peccatis commissis, & proponat feriam emendationem; ut orat Deum pro gratia, jejundet, aliaque opera veræ pietatis exerceat; & communiter non erit ipsi dilatio Confessionis in ruinam.

Sin autem experientiâ cognoscat, nisi sæpius confiteatur, seu peccata venialia, seu mortalia, certò moraliter se peccatum mortaliter, sive determinatè peccato fornicationis, sive indeterminatè peccato fornicationis, adultærii, pollutionis &c. haud dubium quin sub novo peccato mortali teneatur sæpius confiteri, cum non confitendo exponat se periculo proximo peccandi mortaliter, nisi fortè extulset grave damnum corporale, vel spirituale, alioquin incurrendum, de quo egimus sect. præc. concl. 10.

Dixi; seu peccata venialia, seu mortalia; quia

licet confessio venialium jure divino per se non sit præcepta, juxta illud Trid. sess. 14. c. 5. Venialia ... quamquam rectè & utiliter... in Confessione dicantur... taceri tamen circa culpam... possunt; si tamen hic & nunc esset alicui medium planè necessarium ad evitanda peccata mortalia, procul dubio obligaret, non ex vi præcepti Confessionis, sed illius virtutis, v. g. castitatis, cui opponitur peccatum, alàs moraliter certò committendum, v. g. fornicatio. Porro Confessionem venialium non esse communiter medium necessarium, ex hoc mihi firmiter persuadeo, quòd aliàs Deus non reliquisset illam liberam.

Et verè si consuetudo peccandi venialiter, vel multiplicatio peccatorum venialium, non est communiter occasio proxima peccandi mortaliter, quo fundamento dicemus, omissionem vel dilationem Confessionis peccatorum venialium esse communiter occasionem proximam peccandi mortaliter? Disponit quidem veniale ad mortale, secundum illud Ecclesiastici cap. 19. Qui spernit modica; paulatim decideret: haud equidem esse occasionem proximam colligo ex ly Paulatim; nam occasio proxima est, ex qua moraliter certò sequitur peccatum mortale, sive hoc proveniat ex natura ipsius occasionis, sive ex fragilitate ipsius peccantis: quamlibet autem negligentiam circa peccata venialia esse talem occasionem, est contra sensum omnium fidelium; & contra experientiam, cum plurimi sint negligentes in evitandis, aut confitendis peccatis venialibus, qui tamen nunquam, aut rarissimè peccant mortaliter.

Cæterum ut probabilis esset communis obligatio sæpius confitendi singulis annis, ad evitandum periculum peccati mortalis, nulla est necessitas illam obligationem proponendi peccatis; cum enim repugnet communi sensui fidelium; & contraria sententia sit probabilissima, rarissimi erunt; qui propterea sæpius confitebuntur; ac proinde illa admonitio, seu propositio magis cederet in destructionem & scandalum, quam in edificationem. Nihilominus semper oportet consulere frequentem Confessionem propter magnam ejus utilitatem, & sicut antè dixi, posset aliquando injungi ad novæ vitæ custodiam, & infirmitatis medicamentum.

Hucusque de præcepto divino Confessionis. Qualis autem debeat esse Confessio jam dicerem, nisi opportunum magis videretur, prius declarare præceptum Ecclesiasticum, cujus nunc sæpius meminimus, & quod nihil est aliud, quam determinatio præcepti divini. Erit igitur

Confessio venialium aliquando obligat.

Non est communiter medium necessarium

Ecclesi. 19

70: Non est proponenda peccatis obligatio t. plus communiter confitendi singulis annis.